

Politica în domeniul concurenței În interesul consumatorilor

Concurența exercită o presiune constantă asupra întreprinderilor pentru a pune la dispoziția consumatorilor o ofertă cât mai variată, la cele mai bune prețuri. Concurența face parte din regulile de joc ale unei piețe libere și este în interesul consumatorilor, beneficiarii finali.

Uneori, întreprinderile încearcă să denatureze concurența. Pentru a garanta buna funcționare a piețelor, autoritățile competente, printre care Comisia Europeană, trebuie să prevină sau să corecteze comportamentele anticoncurențiale. Comisia Europeană supraveghează:

- acordurile dintre întreprinderi, care limitează concurența (cartelurile sau alte tipuri de acorduri) și prin care părțile își stabilesc propriile reguli și evită regulile unei piețe liberalizate
- cazurile de abuz de poziție dominantă, în care întreprinderea dominantă încearcă să-și excludă concurenții de pe piață
- fuziunile și alte acorduri formale între întreprinderi, care prevăd o asociere permanentă sau temporară (fuziunile sunt autorizate în măsura în care acestea permit o extindere a piețelor, în beneficiul consumatorilor)
- eforturile menite să liberalizeze piețele în sectoare precum transportul, energia, serviciile poștale și telecomunicațiile. Multe din aceste sectoare erau dominate de monopoli de stat și, prin urmare, este important să ne asigurăm că procesul de liberalizare nu le aduce acestora avantaje neloiale.
- sprijinul financiar (ajutor de stat) în beneficiul întreprinderilor din partea guvernelor țărilor UE – ajutoarele de stat sunt compatibile cu legislația europeană cu condiția ca acestea să nu denatureze concurența dintre întreprinderile europene sau să nu aducă prejudicii economiei
- cooperarea cu autoritățile naționale competente responsabile cu punerea în aplicare a legislației europene în domeniul concurenței, pentru a garanta aplicarea uniformă a dreptului concurenței la nivelul UE.

De ce este importantă pentru consumatori?

Politica în domeniul concurenței vizează aplicarea normelor care garantează faptul că întreprinderile funcționează în condiții de concurență loială. Are nenumărate efecte pozitive:

- stimulează **spiritul antreprenorial și eficiența**
- asigură o **ofertă mai variată**
- contribuie la practicarea unor **prețuri reduse** și la promovarea **calității**.

Care sunt avantajele?

Prețuri mici

Cea mai simplă modalitate pentru a deține o cotă de piață importantă este practicarea de prețuri mici. Sub efectul concurenței, **prețurile scad**.

Acest lucru este benefic pentru consumatori (deoarece crește puterea lor de cumpărare), pentru **întreprinderi, care sunt încurajate să producă** și pentru economie, în general.

Calitate mai bună

Concurența **încurajează întreprinderile să producă bunuri și să furnizeze servicii de mai bună calitate**, pentru a atrage mai mulți clienți și pentru a deține o cotă de piață mai mare. Calitatea poate însemna:

- produse cu durată de viață mai îndelungată sau care funcționează mai bine
- servicii post-vânzare sau de suport tehnic mai bune
- servicii mai accesibile și mai bune.

Ofertă mai variată

Pe fondul concurenței, întreprinderile vor **depune eforturi pentru ca produsele lor să se diferențieze** de celelalte produse existente pe piață. Prin urmare, oferta devine mai bogată și consumatorii pot alege produsul cu **cel mai bun raport preț-calitate**.

Inovare

Pentru a prezenta o ofertă variată și pentru a produce bunuri de mai bună calitate, întreprinderile trebuie să fie novatoare în concepție, design, tehnici de producție, servicii etc.

Concurenți mai serioși pe piața mondială

Concurența de pe piața UE ajută întreprinderile europene să fie mai competitive și *în afara UE*, devenind capabile să facă față concurenței de pe piața mondială.

Care este rolul dumneavoastră?

Sunteți un pion cheie! Preferința dumneavoastră pentru un anumit produs **stabilește direcția pe care întreprinderile decid să o urmeze**.

Informându-vă și denunțând întreprinderile care încalcă regulile concurenței, puteți contribui, la rândul dumneavoastră, la asigurarea unor condiții de piață în care întreprinderile furnizează produse mai variate, mai inovatoare și de mai bună calitate, la prețuri mai mici.

Instituțiile UE și politica în domeniul concurenței

Parlamentul European

Parlamentul European este singura instituție a UE ai cărei membri sunt aleși direct de cetățenii europeni. Cei 736 de membri ai Parlamentului European (MPE) sunt aleși pentru o perioadă de cinci ani. Aceștia își desfășoară activitatea în baza apartenenței lor politice și nu în funcție de statul membru din care provin. În multe domenii de acțiune - aproximativ trei sferturi din politicile UE - Parlamentul și Consiliul UE adoptă împreună deciziile privind noua legislație prin „procedura de codecizie”. Politica în domeniul concurenței nu face obiectul procedurii de codecizie.

Comisii parlamentare în domeniul concurenței

Există **2 comisii care se ocupă în mod special** de probleme legate de politica în domeniul concurenței și privind protecția consumatorului:

- ECON (*afaceri economice și monetare*)
- politica economică și monetară a UE, normele în domeniul concurenței și ajutorul de stat acordat întreprinderilor
- IMCO (*piața internă și protecția consumatorilor*)
- identificare și eliminarea obstacolelor din calea funcționării pieței unice și **promovarea și protejarea** intereselor economice ale consumatorilor

Consiliul European

Consiliul European definește orientările și prioritățile politice generale ale Uniunii Europene și oferă impulsul necesar dezvoltării acesteia.

Împreună cu Parlamentul European, Consiliul European joacă un rol important în **numirea comisariatului pentru concurență**, desemnat de guvernele naționale și de președintele Comisiei.

Consiliul UE

Împreună cu Parlamentul European, Consiliul UE adoptă normele europene privind concurența și protecția consumatorului.

Consiliul este alcătuit din miniștrii statelor membre, care se reunesc în formațiuni diferite, în funcție de subiectele dezbătute. De exemplu, pentru problemele legate de concurență, miniștrii statelor membre se reunesc în cadrul „Consiliului Competitivitate”.

Comisia Europeană

Comisia Europeană asigură buna aplicare a normelor UE în domeniul concurenței.

Rolul acestei instituții este, în principal, monitorizarea și, unde este cazul, blocarea:

- acordurilor anticoncurențiale (în special a cartelurilor)
- abuzurilor de poziție dominantă
- fuziunilor și achizițiilor
- ajutoarelor de stat.

Pentru a garanta punerea în aplicare a legislației în domeniul concurenței, Comisia dispune de o serie de prerogative, cum ar fi dreptul de a iniția o investigație privind un anumit sector al economiei, de a desfășura audieri și de a acorda excepții. De asemenea, guvernele statelor membre au datoria de a informa în prealabil Comisia în legătură cu eventualele măsuri de sprijin pe care intenționează să le ia în favoarea anumitor întreprinderi (ajutor de stat).

Cu toate acestea, începând din anul 2004, în cadrul procesului de „modernizare” (Regulamentul 1/2003), o parte din aceste prerogative legate de aplicarea legislației în domeniul concurenței revin în prezent statelor membre. Acest regulament prevede faptul că autorităților naționale și instanțelor judecătorești naționale pot aplica articolele 101 (fostul articol 81 din Tratatul CE) și 102 (fostul articol 82 din Tratatul CE) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Pentru punerea în aplicare a tuturor aspectelor politicii din domeniul concurenței, Comisia **ține cont de interesul consumatorilor**.

Pentru mai multe informații referitoare la anumite cazuri particulare sau la legislația actuală, vă rugăm să consultați site-ul dedicat concurenței.

Curtea Europeană de Justiție

Curtea de Justiție este principalul organ judiciar european și **asigură interpretarea și aplicare uniformă a legislației în domeniul concurenței pe tot teritoriul UE.**

De-a lungul anilor, Curtea a luat multe hotărâri care au avut **efecte semnificative asupra vieții de zi cu zi a cetățenilor europeni** și care au contribuit la stabilirea unei concurențe eficiente pe piețele UE, ceea ce a asigurat o ofertă mai variată și prețuri mai mici.

În prezent, cauzele în materie de concurență sunt instrumentate de Tribunal (anterior „Tribunalul de Primă Instanță”), iar apelurile sunt introduse la Curtea de Justiție.

Tribunalele naționale pot (și uneori trebuie) să trimită unele dosare la Curtea de Justiție pentru a stabili modul în care trebuie interpretate normele în materie de concurență în anumite cazuri concrete.

Banca Centrală Europeană

Banca Centrală Europeană este banca centrală pentru moneda euro. Principala sa sarcină este de a menține puterea de cumpărare a monedei euro și, astfel, de a asigura stabilitatea prețurilor în zona euro (16 țări din UE care au adoptat moneda euro începând din 1999).

Banca Centrală Europeană este consultată periodic cu privire la diverse aspecte legate de concurență în sectorul financiar.

Curtea de Conturi

Misiunea Curții de Conturi este de a verifica colectarea și utilizarea fondurilor UE, apărând interesele financiare ale cetățenilor Uniunii.

Curtea de Conturi poate verifica amenzi impuse companiilor care se fac răspunzătoare de comportamente anticoncurențiale, în cazuri semnalate de Comisie.

Banii provenind din amenzi se întorc la bugetul UE.

Comitetul Economic și Social European

Este un organ consultativ al UE, în cadrul căruia sunt reprezentate sindicatele, asociațiile patronale și alte grupări ale societății civile.

În cadrul Comitetului, secțiunea „Piață unică, producție și consum” se ocupă în mod special de politica în domeniul concurenței și de protecția consumatorilor.

Consultări publice

Pentru a evalua mai bine potențialele efecte negative ale unor comportamente anticoncurențiale, Comisia Europeană invită părțile interesate să îi transmită informații și comentarii în cazuri specifice. Pentru fiecare caz în parte, sunt precizate părțile care își pot trimite comentariile.

De asemenea, Comisia lansează consultări publice referitoare la inițiativele sale în domeniul concurenței.

Sursa: Serverul Europa

http://ec.europa.eu/competition/consumers/index_ro.html